N°. 72. **A°. 1841.**

WOENSDAG, den 8sten SEPTEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

Extracten uit de CURAÇAOSCHE COURANTEN *tot en met den 28sten Augustus 1841.*

In den loop dezer week, met de aankomst van amerikaansche vaartuigen, hebben wij Nieuw Yorksche Couranten ontvangen tot de dagteekening van den 29 Julij, bevattende londensche berigten tot den morgen van den 14 dier maand.

De fransche Couranten bevatten uitvoerige berigten aangaande de krijgsverrigtingen van het fransche leger in Noord Afrika gedurende de maanden Mei en Junij.

Het fransche leger heeft in vijf kolonnen het gebied van den Emir doorkruist en hetzelve door middelen van bijlen, houweelen en mijnen verwoest. Het heeft drie forten, door europische ingenieurs aangelegd, doen opvliegen: het heeft alle gebouwen, waaronder velen, die van steen opgehaald en met pannen bedekt waren, in brand gestoken of omver gehaald; het heeft de geschutgieterijen, geweerfabrieken, werkplaatsen, enz. geslecht; het heeft de vruchtboomen neergeveld of in brand gestoken; het heeft het slagtvee weggevoerd of gedood; het heeft de kavallerie paarden in het staande koren laten grazen, wat nabij de garnisoens plaatsen was weggevoerd en het overige verbrandt; het heeft eindelijk de arabische stammen voor zich gedreven tot in de groote woestijn, welke na het vertrek der Franschen terug komende hun land woest vonden en nu op nieuw weer aan het zaaijen, opbouwen en het aankweeken van vee konden gaan.

Toen te Tagadempt de forteres opvloog, bevond zich de Emir op eene naburige hoogte en had derhalve het gezigt der explosie van eene forteres, die hem zoo veel gelds had gekost. De moskee alleen liet men staan misschien om de Mahomedanen te toonen, dat men eerbied voor hunne godsdienst heeft. Na het verlaten dier stad bleef er een bataillon in verscholen. De Arabieren, welke weldra in de verwoeste stad terug kwamen, leden een geducht verlies door de losbranding van de in hinderlaag liggende vijand. Drie metalen stukken die verborgen lagen, werden ook ontdekt en vernield.

Bij het neerkappen of in brand steken van een bosch van honderdjarige vijgeboomen, kwamen er eene ongeloofelijke menigte van slangen en padden voor den dag Deze dieren werden in eene woonplaats gestoord, van welke hunne voorouders eeuwen lang storeloos het bezit gehad hebben. Eenige soldaten hielden hunnen maaltijd met slangenvleesch dat vrij goed smaakte. Het vergift bevindt zich alleen in den kop, deze afgekapt zijnde, kan men het overige veilig eten.

Bij het optrekken der kolonnen kwamen de arabische opperhoofden hen te gemoet, hun geschenken aanbiedende en om den vrede smeekende; doch men wist, dat als men hun graan in Mei en Junij ongestoord liet, zij in Julij, wanneer het ingeoogst is, de vijandelijkheden weder zoude hervatten. Men vroeg hun gijselaars af, deze geweigerd zijnde, ging de brand in het graan.

In de stad Mascara, die eenmaal 20 à 25,000 zielen telde, heeft men een garnizoen achter gelaten. De groote moskee wordt tot een magazijn van levensmiddelen gebezigd. Men is thans bezig deze stad te versterken, en doordien dezelve eene der meest vruchtbare vlakten beheerscht, zoo kan het garnizoen, door strooptogten te doen, zich ruim van levensmiddelen voorzien.

Het fransche leger heeft in deze togten weinige dooden, gekwetsten en zieken gehad. Noord-Afrika is over het algemeen eenigzins droog en bijgevolg niet ongezond voor Europeanen.

De verdelgings oorlog, die de Franschen in Afrika voeren, wel is waar, zeer droevig; doch hij is noodzakelijk. Toen in 1835 de Franschen met den Emir over een vredes traktaat onderhandelden, zochten zij zijne vriendschap door weldaden te winnen. De Franschen stonden bijna het gansche oude deijschap van Algiers aan hem af en behielden voor zich maar eenige weinige punten op de kust. Men neme maar eens de kaart van Algerie voor zich, die opgemaakt is na het vredes verdrag te Tafna, en men zal zich verwonderen te zien, welk een gering deel van het grondgebied van den Deij van Algiers Frankrijk voor zich heeft behouden. De Emir begon al terstond na het sluiten van den vrede plannen te vormen om de Franschen geheel te verdrijven. Hij nam europische ingenieurs in zijne dienst, liet forten bouwen volgens het moderne sijstema, geschutgieterijen, geweer fabrieken, enz. aanleggen; hij liet door vreemde officieren zijne krijgsmagt in den wapenhandel oefenen en kreeg aldus eene geregelde krijgsmagt. Hij zijt wel in, dat men dergelijke inrigtingen niet kan hebben onder tenten, daarom koos hij Tagedempt uit voor zijne verblijfplaats, alwaar de Franschen ook 500 nieuwe van steenen opgehaalde en met pannen bedekte gebouwen gevonden hebben. Toen de Emir dan eene welingerigte krijgsmagt meende te hebben, riep hij alle mahomedaansche stammen op om ten strijde te trekken en de ongeloovigen uit hun grondgebied te verdrijven. Zonder voorafgegane oorlogsverklaring, overviel hij de kolonisten in Mitiedja en verwoeste deze streek te vuur en te zwaard.

Er blijft de Franschen derhalve niets anders over dan de magt van den Emir zoodanig te knakken en te verlammen, dat hij onvermogend is om hem in het vervolg van tijd op nieuw te benadeelen.

Het voortzetten van den oorlog is verkiezelijker dan op nieuw een vrede met toegefelijke voorwaarden te sluiten. En zijn eenmaal de Arabische stammen in Algerie ten onder gebragt en aan de fransche magt onderworpen, dan kan men met nadruk aan het koloniseren gaan, en de overbevolking van Europa kan zich aldaar gerustelijk nederzetten.

— Volgens de spaansche constitutie kan Espartero niet te gelijker tijd regent des rijks en voogd van de beide infantes zijn; er bleef dus geen ander middel over dan om de koningin Christina te verzoeken terug te keeren ten einde de voogdijschap over hare beide dochters te kunnen waarnemen, of wel om deze voogdijschap vacant te verklaren. Het heeft dan uit de debatten gebleken, dat het niet raadzaam zou zijn om deze voogdijschap aan Christina optedragen. De ondervinding heeft geleerd, dat zij geheel en al de behoudende partij is toegedaan, namelijk, de instandhouding der voorregten van de kerk en van den adel. Wanneer zij iets inwilligt, dan is het altoos met het voornemen om deze inwilliging weer terug te nemen bij gunstige omstandigheden. Weldra zou derhalve het voogdijschap in botsing komen met het regentschap, en alle tooneelen van volksbewegingen zouden hernieuwd worden. — Ook heeft de minister in de Cortes verklaard, dat er niets bekend was van eenig voornemen van koningin Cristina om terug te keeren. Het voogdijschap is derhalve in de Cortes met eene groote meerderheid vacant verklaard.

Nu is de vraag, wie als voogd over de beide infantes aantestellen. De infant Don Francisco de Paula, haren oom, zou het naaste regt hierop hebben, doch men heeft aangemerkt, dat hij zwak van geest is en daarenboven zelve onder de voogdijschap van zijne vrouw staat; dat wil zeggen; dat hij zich geheel door zijne vrouw laat beheerschen. Het is om die reden niet te denken, dat hij eenige stem in de Cortes zal hebben. Men is algemeen van gevoelen, dat Arguelas tot voogd zal gekozen worden. Bij de verkiezing van een regent had hij na Espartero de meeste stemmen.

— Men wil opgemerkt hebben, dat er in Spanje zich eene neiging naar het protestantismus begint te openbaren. Toen de jongste bul of allocutie van den Paus in dat rijk bekend werd, ontving het gouvernement van alle zijden rekwesten, geteekend door de aanzienelijksten, waarin de afkondiging dezer bul in de kerken te weren verzocht werd. Mogelijk was het dralen van het bewind de oorzaak van het opmaken dezer rekwesten.

In dezelve kwam vóór de grondstelling, dat het Pausdom van het Christendom moest gescheiden worden, en dat het pausselijke gezag uit de kerk in Spanje moest afgeweerd worden. Deze grondstelling is geheel protestantsch. Sommige dagbladschrijvers waren derhalve van gevoelen, dat het protestantendom, dat in de zestiende eeuw in Spanje reeds opgang begon te maken, maar door de inkwisitie versmoord werd, in deze eeuw op nieuw in Spanje kon doordringen. Zulks is echter niet waarschijnelijk. De zestiende eeuw was nog de eeuw des geloofs. Men verwisselde de dogmas of de geloofsleer van het eene kerkgenootschap met die van het andere met gemakkelijkheid. In deze eeuw heeft zulks nog wel plaats bij individuen, maar niet meer bij geheele natien, die de eene kerkelijke leerstelling met de andere verwisselen.

De Spanjaarden zullen den weg opgaan van hunne stamgenooten de Venezolanen; dat is, zij zullen alleen gedecatoliseerd worden, zonder de geloofsleer van een ander kerkgenootschap in de plaats aantenemen.

Het is nu reeds een geruimen tijd, dat het gouvernement in Venezuela voorzien heeft in den openstaanden aartsbisschoppelijken zetel en in de beide bisschoppelijke zetels; doch de Paus, die zoo gereed was om Don Miguel als Koning van Portugal te erkonnen, heeft tot nog toe Venezuela niet als Staat erkend, en bijgevolg nog minder de door dezen staat benoemde bisschoppen.

— Het ministerie van Melbourne heeft het volks vertrouwen verloren, zelfs onder de Whigs en Radikalen. Door deszelfs reusachtige ondernemingen heeft het 'sijks schatkist vrij diep geledigd. De oorlog in Syrien is, wel is waar, spoedig afgeloopen; doch om de bewoners van den Libanon in opstand te brengen, heeft men groote sommen moeten besteden, en deze nu hunne krachten voelende, willen zich ook niet aan den Sultan onderwerpen. De verovering van Afghanistan, heeft, wel is waar, maar eene krijgsmagt vereischt van 8000 man; doch er zijn 25,000 man noodig om dit rijk te bezetten: want in elken bergpas ligt een vijand verscholen, en elke stad, waar geen garnizoen ligt, is gereed om in opstand uit te breken. De expeditie naar China heeft een jaar lang geene resultaten gehad, heeft

millioenen ponden sterling en een aantal menschen levens gekost. Het bedwingen van de rivier van Canton had zoo wel plaats kunnen hebben den eersten dag na de aankomst dezer expeditie, als na verloop van een jaar. Overigens heeft dit ministerie het lange vriendschap verbond met Frankrijk verbroken, het heeft Frankrijk genoodzaakt zich buitengewoon te wapenen en Engeland moest zich daarentegen wapenen en heeft derhalve onkosten gemaakt, die voor te komen waren geweest. Het is derhalven niet te verwonderen, dat het ministerie het vertrouwen van het volk heeft verloren. De verkiezingen voor het nieuwe parlement hebben tot de laatste tijdingen reeds eene meerderheid van 45 stemmen voor Tory leden opgeleverd, en er blijft geen twijfel over, of Peel zal weder eerste minister worden.

Openlijk en algemeen werd beweerd, dat de Tories, in gevallen, waarin de strijd gelijk stond en de uitkomsten onzeker waren honderd ponden sterling betaalden voor drie stemmen te gelijk en vijftig guinjes voor eene enkele stem.

— Mehemed Ali heeft de nieuwe Hatti Sheriff aangenomen, en op den morgen van 10 Junij is hij op de gebruikelijke wijze geinstalleerd. Met de Hatti Sheriff heeft de Sultan hem het groot kruis der orde van Nicham Eftiar toegezonden; hij nam hetzelve aan, kustte het, als een teeken van eerbied, vóór dat hij hetzelve aandeed. — Bij het afkondigen van de Hatti Sheriff werden van al de forten saluut schoten gedaan.

In den nieuwen Firman is de bepaling der te betalene schatten uitgelaten, wijl de Porte vreesde, dat het, wegens derzelver grootte, eene weigering zal te weeg brengen. Hierover zal nader onderhandeld worden.

— In den namiddag van den 13 Julij werd aan het *Foreign Office*, door de Plenipotentiares van Frankrijk, Groot Brittannien, Oostenrijk, Pruissen, Rusland en Turkijen de conventie onderteekend wegens de Straat van de Dardanellen en die van de Bosphorus, waarover men reeds lang overeen gekomen was, doch waarmede men met de onderteekening gewacht had, tot dat Mehemed Ali den Firman van den Sultan zoude hebben aangenomen.

De onderteekening van deze overeenkomst maakt een einde aan de afzondering van Frankrijk met de vier groote mogendheden en bevestigt dien staat van vrede, waarin al de europesche staten zoo veel belang hebben. Het doel dezer overeenkomst is om al de vijf mogendheden deelgenooten te maken in de overeenkomst, welke bestaat tusschen Groot Brittannien en Turkijen, bepaald bij het elfde artikel van het traktaat van 1809, waarbij de Sultan zijn voornemen te kennen geeft om gedurende den vredes tijds de twee straten gesloten te houden voor de oorlogschepen van alle natien.

De ratificatien dezer conventie zullen uitgewisseld worden, zoodra dezelven van de onderscheiden belanghebbende hoven zullen ontvangen zijn.

— Het schijnt, dat het engelsche gouvernement het plan heeft om bijna de gansche krijgsmagt in de West-Indiën uit inboorlingen zamen te stellen. Volgens de Jamaiksche en andere Couranten bestaat deze krijgsmagt aldaar reeds uit 10.000 inboorlingen, meestal negers en zal dezelve op 25,000 man gebragt worden. De sterfte onder de europesche troepen, vooral te Jamaika, was jaarlijks zeer groot, hierdoor zullen vele menschen levens gespaard worden.

— De zaak van Mac Leod kon nog ernstige gevolgen hebben, wij hopen echter van het tegendeel. Het Hooge Geregtshof der Vereenigde Staten heeft verklaard, dat Mac Leod teregt moet staan vóór de gewone Regtbanken ingevolge de gemeene wetten gestraft worden.

— De *Liberal* van den 17 dezer bevat de tijding, dat de Engelschen in naam van Hare Brittannische Majesteit met de gebruikelijke formaliteiten bezit genomen hebben van een groot gedeelte der provintie Guajana tot aan de rivier Barima, blijvende dus de engelsche vlag wapperen aan den grooten mond van Orinoco. — De redactie van de *Liberal* wist geene andere bijzonderheden hierbij te voegen, dan dat het gouvernement van Venezuela omtrent vijf maanden geleden eene uitnoodiging van het engelsche gouvernement had ontvangen om commissarissen te zenden ten einde de grensscheidingen aftebakenen.

— De vroegere berigten, wegens de behaalde overwinningen der Turken op de Candioten waren slechts een verzinsel van eenen franschen geneesheer, die aan het Hof van Tahir Pacha behoorde. De Turken hebben thans de handen vol met de Candioten. Op den 15 Junij vertrokken naar Candia een linieschip, twee korvetten en een brik, aan boord hebbende 3000 man geregelde troepen, en orders waren gegeven aan een korps van 3000 man Albanezen om zich gereed te houden ter inscheping naar Candia.

— De Augsburgsche Courant van den 8 Julij vermeldt, dat Rusland eene zware krijgsmagt te Bessarabie bijeen brengt. — Men is van gevoelen, dat deze krijgsmagt bestemd is tegen Turkijen, en de Boijards van Moldavien en Wallachien zien op Rusland als de natuurlijke erfgenaam van hun land. Zij voeden de hoop echter, dat er een afzonderlijk rijk van hun land zal gemaakt en aan welks hoofd de Hertog van Leuchtenberg zal geplaats worden.

De Russen hadden, volgens de Augsburgsche Courant van den 7 Julij, onlangs eene overwinning behaald op de Circassers, echter met een ontzaggelijk zwaar verlies. De Russen behielden, wel is waar, door het aanbrengen van versche troepen, het veld, doch de overwinning heeft geen gunstigen invloed op de troepen gehad, die ingezien hebben, dat de overwinning niet geevenredigd was met de opofferingen.

— Op den avond van den 6 Julij hadden er te Toulouse eenige onlusten plaats, welke op den nacht van den 7 hernieuwd, doch bij tijds gedempt werden zonder verlies van menschen leven. Eenige rustverstoorders werden gewond en omtrent zestig gearresteerd. Op den 8 bestond er nog eenige woelingen, doch op den 9 was de rust volkomen hersteld, en het waarderen der eigendommen, waarmede geschorst is geworden, is weder hervat en zonder storenis voortgezet.

— De Koning van Hanover heeft de Staten van het rijk ontbonden, om dat dezelven geweigerd hebben de begrootings wetten aantenemen. Aangezien de Constitutie het gouvernement de magt verleent om, ingeval eener ontbinding van de staten, de bestaande begrootings wetten voor een ander jaar in werking te laten, zoo is de toestemming van de staten daartoe niet noodzakelijk. De belastingen zullen volgens deze wetten geind worden. De staten hebben maar vier weken zitting gehouden.

— In de engelsche Couranten vinden wij niets verders van China, er werden bij voortduring nog troepen en krijgsbehoeften derwaarts gezonden.

— In het zoogenaamde *Quartier Latin* woont een schoenmakers-gezel. met name Donatien Tallandier. Nog omstreeks een half jaar geleden, nam de hupsche knaap een zijner bloedverwanten, een oud man, die vroeger den naam had gehad van gegoed ja zelfs rijk te wezen, maar die thans, uit het gasthuis komende, in de uiterste armoede gedompeld scheen, uit medelijden bij zich in huis, hem, in weerwil dat hij het zelf niet breed had, naar zijn best vermogen verzorgende. De grijsaard is in Februarij ll. gestorven, niets, zoo hij verklaard had, nalatende dan een oud boek, hetwelk hem in zijne ellende dikwerf tot troost geweest was; op zijn doodbed vermaande hij Donatien er ook van tijd tot tijd in te lezen. Vergeefsche vermaning; Donatien had nooit een enkel woord kunnen lezen, en het legaat bleef veracht in eenen hoek zonder iemands aandacht te trekken. De baas, bij wien Donatien werkte, kwam mede kort hierna te overlijden, niets nalatende dan eenige schulden, eene dochter en eene zoon, op wien het lot gevallen was van als conscrit te moeten marcheren. Donatien maakte zijn hof aan het meisje, beide waren even rijk, want beiden hadden niets, zijn aanbod werd aangenomen en de dag tot het huwelijk bepaald.

De bruidloftsdag daar zijnde, begreep de bruidegom zich zoo veel mogelijk te moeten adoniseeren, en te dien einde laat hij een kapper komen en moet het haar eens in zijn leven gekruld. De papillotten werden met zoo milde hand aangelegd, dat men weldra papier te kort had. Daar herinnert Donatien zich zijn legaat, hij haalt het boek en geeft het aan den kapper, om er met volle hand uit te scheuren. De Figaro, die zich eenigzins op geleerdheid beroemt, wil het werk ten minste kennen, slaat het boek open en roept eensklaps uit:

»Mijn Hemel wat een geld! en gij huist op een zoldertje!" Hij wijst den knaap een bank-biljet van 1000 franken, op een der bladen geplakt; nu zoeken zij verder en vinden nog veertien zulke briefjes. Donatien grijpt het boek, vliegt naar zijne bruid en aanstaanden zwager en roept: »Hoezee! weg met alle zorg! ziedaar 2000 franks om een plaatsvervanger te nemen voor mijn zwager, die mijn compagnon zal zijn, en tot uithangbord zullen wij nemen: IN HET GOUDEN BOEK.

ADVERTENTIËN.

(35145) De ondergeteekenden als daartoe door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, volgens resolutie dd. 19 Mei 1841, geauthoriseerd, zullen in plaats van Donderdag den 9den, op DINGSDAG DEN 14den DEZER, des namiddags ten *vier* ure, door den Vendumeester ALEXANDER SALOMONS, publiek doen verkoopen:

40 à 45 koppen SLAVEN,

zijnde bekwame *Ambachtslieden*, *Huis-* en *Veldslaven*, aankomende Mevrouw de Wed. M. A. SALOMONS geboren GOMPERTS.

De verkooping zal plaats hebben ten huize van den Vendumeester ALEXANDER SALOMONS, in de *Keizerstraat*, het derde huis van de *Waterkant*, alwaar de Slaven daags vóór- en op den verkoop-dag zullen te bezigtigen zijn.

Paramaribo, *den* 7 *September* 1841.

S. WITTERING qq. c. s.
H. A. TIRION.

(36146) Aangebragt per het Schip *Adolf Frederik*, Kapt. G. ZWANENBURG; en te bekomen in het Pakhuis van

A. J. POSNANKI:

Versche PROVISIEN, nieuwe AARDAPPELEN, JENEVER, COGNAC, best bruin- en wit BIER in oxhoofden, STUKGOEDEREN, differente ZIJDEN STOFFEN, fijne LAKENSCHE JASSEN en ROKKEN, effe- en gebrocheerde SATIJNEN VESTEN, extra kwaliteit Heeren LAARZEN en SCHOENEN in soorten, Jongens dito, SPIJKERS en andere IJZERWAREN, GLASWERK in soorten.

Nog in voorraad:

Extra MEDOC-, MADERA- en RHIJNWIJNEN en meer andere GOEDEREN.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 4den dezer, de Engelsche Schoener *Robert Haynes*, Kapt. Blackgrove, van Demerary, hebbende 7 dagen reis; Passagiers: de Heeren W. Benjamins, M. D. Sanches en de Indiaan Frans.

Den 5den, Z. M. Stoomboot *CURAÇAO*, onder bevel van den Luitenant ter Zee 1ste Klasse BOLKEN, van Curaçao, hebbende 7 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 7den dezer, het Schip *Triton*, Kapt. J. J. Kiers, naar Amsterdam, lading: 51 vaten- en 1881 balen heele-, 9 vaten- en 248 balen gebroken Koffij, 45 balen schoone- en 1 baal vuile Katoen, 120 balen Cacao, 51 pies Inlandsch Hout, 7 vaatjes Tonkaboonen en 3398 ℔ Lood.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & C°.